

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/211/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616206984
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4616206984.14

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, matky: M. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, G., zast. advokátmi: JUDr. Jozef Dudzík a JUDr. Kristína Gerová, Škultétyho 1597/7, Topoľčany, a otca: R. M., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom G., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Dňa 05.03.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým otec požadoval, aby súd podľa § 37 ods. 2 písm. d/ ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov) uložil matke povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Návrh odôvodnil tým, že maloleté dieťa nevidel už tri roky, pričom už vyše dvoch rokov prebieha na Okresnom súde Topoľčany konanie, v rámci ktorého sa má rozhodnúť o právach a povinnostiach k maloletému dieťaťu. Počas tejto doby mu matka zamedzuje v styku s dieťaťom, a to napriek vykonateľnému rozhodnutiu, pričom ignoruje aj proces výkonu rozhodnutia. Dňa 24.01.2019 sa kolízny opatrovník vyjadril, že otec sa na styk dostavuje a matka nie. Súd neurobil žiadne opatrenie, ktoré by viedlo k odstráneniu tohto stavu.

2. Na Okresnom súde Topoľčany sú vedené tri konania vo veci starostlivosti o maloletú O. V. M., nar. XX.XX.XXXX, a to konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode pod sp. zn. 11P/234/2015, konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu pod sp. zn. 9P/211/2016 a konanie o výkon rozhodnutia pod sp. zn. 10Em/3/2018, kde je exekučným titulom uznesenie sp. zn. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018 (vydané v rozvodovom konaní).

3. Z dosiaľ vykonaného dokazovania bolo zistené, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia doručený dňa 10.10.2016, ktorým otec požadoval úpravu styku s maloletou, bol zamietnutý uznesením č. k. 9P/211/2016-77 zo dňa 17.10.2016, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 7CoP/68/2016-105 zo dňa 31.01.2017.

4. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/211/2016-97 zo dňa 10.11.2016 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletú, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (sp. zn. 9P/211/2016). Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 07.12.2016.

5. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 5C/170/2016-13 zo dňa 12.05.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/398/2016-63 zo dňa 20.06.2016

nariadil predbežné opatrenie, ktorým otcovi maloletej uložil, aby sa nepribližoval k matke maloletej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a to až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 11P/234/2015.

6. Na Okresnom súde Topolčany prebieha pod sp. zn. 11P/234/2015 konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode. V danej veci otec dňa 01.08.2018 podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s maloletým dieťaťom. Následne súd uznesením sp. zn. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s maloletým dieťaťom do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 11P/234/2015. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka. Vo veci samej bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 11P/234/2015-477 zo dňa 24.09.2018, proti ktorému podal odvolanie otec aj matka maloletého dieťaťa. O odvolaniach dosiaľ rozhodnuté nebolo.

7. Dňa 05.11.2018 podal otec návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia - uznesenia sp. zn. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018. Konanie je vedené pod sp. zn. 10Em/3/2018. Vo veci bol dňa 04.12.2018 nariadený výkon rozhodnutia, voči čomu podala odvolanie matka. O odvolaní dosiaľ rozhodnuté nebolo.

8. V konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode sp. zn. 11P/234/2015 bola uznesením č. k. 11P/234/2015-265 zo dňa 13.07.2017 za znalca na vypracovanie znaleckého posudku ustanovená znalkyňa Q.. X. A.. Tá vo veci vypracovala znalecký posudok č. 1/2018. Na str. 16 znaleckého posudku je uvedené, že otec pri pohovore so znalkyňou uviedol, že naposledy mal kontakt s maloletou dňa 07.10.2016. V záveroch znaleckého posudku je uvedené, že citová väzba maloletej k matke je kladná a k otcovi záporná. Vo vzťahu k otcovi maloletá O. prezentuje ojedinelé záporné city („Túto osobu niekedy nenávidím. Priala by som si, aby táto osoba mala inú povahu. Pred touto osobou mám strach.“), ide vlastne o prichádzajúce a vychádzajúce negatívne väzby. Úplne absentujú pozitívne city adresované od dieťaťa k otcovi a dieťaťom prijímané od otca. Znalkyňa upozornila na to, že kontakt dieťaťa s otcom dlhodobo absentuje (od októbra 2016) a dieťa prezentuje negatívny vzťah k otcovi. Na jednej strane je jej prežívanie vo vzťahu k otcovi úzkostné až fóbické, na druhej strane vo vzťahu k matke je výrazne pozitívne emočne viazaná, preto je potrebné pri rozhodovaní o vzťahu otca s dieťaťom pristupovať opatrne a postupne.

9. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topolčany v správe zo dňa 14.03.2019 odporučil návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. V správe je uvedené, že stretávanie sa otca s mal. V. O. na Referáte poradensko-psychologických služieb sa nerealizuje, nakoľko matka sa týchto stretnutí nezúčastňuje a maloletú na stretnutia neprivádza. Otec sa na dané stretnutia dostavuje pravidelne. Nakoľko sa matka s maloletou V. O. odmieta zúčastňovať stretnutí s otcom na Referáte poradensko-psychologických služieb, čo odôvodňuje tým, že dcéru nebude k týmto stretnutiam nútiť, pretože sa maloletá V. O. otca bojí, a taktiež z dôvodu, že bola upovedomená o tom, že na Referáte poradensko-psychologických služieb nie sú k takýmto stretnutiam prispôsobení, kolízny opatrovník odporučil mal. dieťaťu a jeho rodičom uložiť povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v Centre špeciálnopedagogického poradenstva v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Topolčanoch, ul. Bernolákova 1652, 955 01 Topolčany u psychologičky X.. L. A. po dobu 6 mesiacov.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 328 ods. 2 vety prvej CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

19. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

20. Podľa § 37 ods. 2 ZoR ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

21. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z.z. (ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých) súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

22. Podľa § 3 ods. 3 vyhlášky č. 207/2016 Z.z ak súd zistí, že možno existujúce ospravedliteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať.

23. Podľa § 3 ods. 5 vyhlášky č. 207/2016 Z.z ak súd zistí až po vydaní uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia, že existujú ospravedliteľné dôvody podľa odseku 1, súd nepostupuje podľa § 379, 382 a 383 zákona a neuskutoční sa výkon rozhodnutia.

24. Podľa § 3 ods. 6 vyhlášky č. 207/2016 Z.z ustanovenie odseku 5 nebráni, aby súd najmä na účely zistenia existencie dôvodov nepodrobenia sa rozhodnutiu nariadil pojednávanie podľa § 379 ods. 1 prvej vety zákona. Rovnako ustanovenie odseku 5 nebráni, aby súd postupoval podľa odseku 3.

25. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

26. Otec sa návrhom v rámci konania sp. zn. 9P/211/2016 domáha, aby súd neodkladným opatrením uložil matke povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu z dôvodu, že sa nerealizuje vykonateľné uznesenie sp. zn. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018, ktorým súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 11P/234/2015. Neodkladné opatrenie nariadené v rozvodom konaní je vykonateľné, právoplatné nie je.

27. Na Okresnom súde Topoľčany prebieha konanie o výkon rozhodnutia - uznesenia sp. zn. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018. Konanie je vedené pod sp. zn. 10Em/3/2018 a vo veci bol dňa 04.12.2018 nariadený výkon rozhodnutia, voči čomu podala odvolanie matka. Za situácie, keď existujú iné prostriedky ochrany práv dotknutej osoby (v tomto prípade otca), nie je daná naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov neodkladným opatrením v zmysle návrhu otca, čo je v súlade s princípom subsidiarity neodkladných opatrení. Súd tiež poukazuje na to, že v rámci konania o výkon rozhodnutia je súd v súlade s § 3 vyhlášky č. 207/2016 Z.z oprávnený posudzovať, či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu, t. j. dôvody na strane matky i maloletého dieťaťa. Ak súd zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, môže nariadiť povinnosť podrobiť sa poradenstvu neodkladným opatrením, a to aj po nariadení výkonu rozhodnutia (§ 3 ods. 3, 5 a 6 vyhlášky č. 207/2016 Z.z.). Na to, aby sa realizovalo vykonateľné rozhodnutie súdu tak slúži konanie o výkon rozhodnutia, ktoré už aktuálne prebieha a v rámci tohto konania má súd k dispozícii procesné prostriedky na zabezpečenie výkonu rozhodnutia.

28. Súd preto po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a stavom konaní, v ktorých sa rieši úprava rodičovských práv a povinností, najmä konania o výkon rozhodnutia, dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, a preto tento návrh zamietol.

29. Vzhľadom na správu kolízneho opatrovníka zo dňa 14.03.2019 mal súd za to, že je potrebné začať konanie vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia. Toto konanie súd začal z úradnej povinnosti v súlade s § 23 ods. 2 CMP, a to uznesením č. k. 9P/55/2019-8 zo dňa 28.03.2019. V tomto konaní bude potrebné v rámci riadneho dokazovania posúdiť, aký druh výchovného opatrenia a v akom trvaní najlepšie zabezpečí účel výchovného opatrenia. Pri výbere druhu výchovného opatrenia bude súd prihliadať na to, aby uložené výchovné opatrenie bolo efektívne, t. j. aby prinieslo požadovaný výsledok. Konanie o uloženie výchovného opatrenia bude vedené ako samostatné konanie z dôvodu, že na Okresnom súde Topoľčany sú vedené viaceré konania vo veci starostlivosti o maloletú O. V., pričom z hľadiska hospodárnosti konania nie je vhodné rozhodnutie o výchovnom opatrení viazať na právoplatné skončenie konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (na čas do rozvodu alebo po rozvode manželstva rodičov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).